

ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НАОА

ДОКЛАД

От Постоянната комисия за следакредитационно наблюдение и контрол

Относно: Следакредитационно наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките, формулирани в решението на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика на НАОА (Протокол №9/29.03.2021г.) при програмната акредитация на професионално направление 4.3. „Биологически науки“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, на основание обща оценка по критериите 9,49 (девет цяло и четиридесет и девет стотни) в рамките на 30-месечен следакредитационен период

ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

1. В изпълнение на утвърдения от Акредитационния съвет (АкрС) на НАОА план-график за дейността по следакредитационно наблюдение и контрол (САНК), съгласно чл. 81, ал.2 от ЗВО (изм. и доп., ДВ, бр. 17 от 25.02.2020), през 2023 г. стартира процедура за САНК на професионално направление (ПН) 4.3. „Биологически науки“ от област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“ за образователно-квалификационните степени (ОКС) „бакалавър“ и „магистър“ – редовна и задочна форми на обучение (РФО и ЗФО) в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ „П. Хилендарски“). ПН 4.3. е получило програмна акредитация (ПА) с обща оценка по критериите 9,49 (девет цяло и четиридесет и девет стотни) с решение на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика (ПКПНМИ) на НАОА с Протокол №9/29.03.2021г.

ПУ „П. Хилендарски“ е акредитиран да обучава студенти от ПН 4.3. в:

ОКС „бакалавър“ по специалности:

1. *Биология - РФО и ЗФО;*
2. *Екология и опазване на околната среда - РФО и ЗФО;*
3. *Молекулярна биология – РФО;*
4. *Медицинска биология – РФО;*
5. *Биоинформатика – РФО;*
6. *Биология с екотуризъм - РФО (за Филиал-Смолян);*
7. *Биология и управление на природните ресурси - РФО (за Филиал-Кърджали);*
8. *Микробиология и вирусология – РФО.*

ОКС „магистър“ РФО и ЗФО по специалности:

1. *Антропология – за биолози - РФО и ЗФО;*
2. *Антропогенетика и генеалогия – за биолози - РФО и ЗФО;*
3. *Антропогенетика и генеалогия – за небиолози - РФО и ЗФО;*
4. *Биодиагностика – за биолози - РФО и ЗФО;*
5. *Биодиагностика – за небиолози - РФО и ЗФО;*
6. *Биоинформатика – за биолози - РФО и ЗФО;*
7. *Биоразнообразие, екология и конзервация - за биолози - РФО и ЗФО;*

8. Биоразнообразие, екология и консервация - за небиолози - РФО и ЗФО
9. Биология – за биолози - РФО и ЗФО;
10. Биофармацевтична биохимия - за биолози - РФО и ЗФО;
11. Биофармацевтична биохимия - за небиолози - РФО и ЗФО;
12. Генетика - за биолози - РФО и ЗФО;
13. Генетика - за небиолози - РФО и ЗФ;
14. Екология и опазване на екосистемите - за биолози - РФО и ЗФО;
15. Екология и опазване на екосистемите - за небиолози - РФО и ЗФО;
16. Екология и устойчиво развитие на селищни системи – за биолози - РФО и ЗФО,
(изнесено обучение за филиал Кърджали);
17. Екология, управление и контрол на околната среда - за биолози - РФО и ЗФО;
18. Екология, управление и контрол на околната среда - за небиолози - РФО и ЗФО;
19. Индустриална микробиология - за биолози - РФО и ЗФО;
20. Индустриална микробиология - за небиолози - РФО и ЗФО;
21. Лечебни и етерични растения - за биолози - РФО и ЗФО;
22. Лечебни и етерични растения - за небиолози - РФО и ЗФО;
23. Медицинска биология - за биолози - РФО и ЗФО;
24. Микробиологичен контрол и безопасност на храни - за биолози - РФО и ЗФО;
25. Микробиологичен контрол и безопасност на храни - за небиолози - РФО и ЗФО;
26. Паразитология - за биолози - РФО и ЗФО;
27. Приложна молекулярна биология - за биолози - РФО и ЗФО;
28. Приложна молекулярна биология - за небиолози - РФО и ЗФО;
29. Репродуктивна биология - за биолози - РФО и ЗФО;
30. Репродуктивна биология - за небиолози - РФО и ЗФО;
31. Управление на иновациите в биоиндустриите - за биолози - РФО и ЗФО;
32. Управление на иновациите в биоиндустриите - за небиолози - РФО и ЗФО.

Срок на валидност на акредитацията до следващата програмна акредитация, съгласно чл.78, ал.7 и чл.81, ал.2 от ЗВО и Графика за акредитация на професионалните направления.

Определеният от ПКПНМИ капацитет на ПН 4.3. е общо **1 840 студенти РФО и ЗФО**: за Биологическия факултет (БФ) в ОКС „бакалавър”-**1 160** студенти, в ОКС „магистър”-**400** студенти; за филиал Смолян в ОКС „бакалавър”-**160** студенти; за филиал Кърджали в ОКС „бакалавър”-**120** студенти.

Обучението на студентите в ПН 4.3.. се осъществява от БФ, филиал Смолян и филиал Кърджали на ПУ „П. Хилендарски“ (Доклад за структурата на ПУ на основните звена, в които се провежда обучение по ПН 4.3.).

2. Процедурата по следакредитационното наблюдение и контрол (САНК) се осъществява на основание чл. 79 от Правилника за дейността на НАОА.

3. В съответствие с чл. 79, ал. 1. от Правилника за дейността на НАОА и процедурата за САНК при оценка „от 6,00 до 10,00“, с уведомително писмо с изх.№ОА-06-1902/18.08.2023г. зам.- председателят на НАОА по САНК изисква ПУ „П. Хилендарски“ да представи в срок до 29.11.2023г. доклад за изпълнението на препоръките в рамките на следакредитационния период. Ректорът на ПУ „П. Хилендарски“ е представил в НАОА с писмо с вх. №ОА-06-2645/29.11.2023 г. доклад с документация от доказателствен материал съобразно спецификата на препоръките, формулирани в решението на ПКПНМИ от 29.03.2021г.(Протокол №9). Докладът е приет с решение на ФС на БФ (Протокол №291/24.10.2023 г.) и утвърден с решение на АС на ПУ „П. Хилендарски“ (Протокол № 4/30.10.2023 г.).

На заседание, проведено на 11.01.2024г. (Протокол №1) ПК за САНК обсъди доклада на наблюдаващия процедурата по САНК проф. д-р инж. Иван Куртев и прие:

КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ:

Препоръка 1: Да се стандартизират квалификационните характеристики на специалностите, като по - ясно да бъдат формулирани: "... образователните цели на специалността; знанията и уменията, необходими за успешна професионална дейност; общотeorетична подготовка; професионалните компетентности и области на професионална реализация...". Срок: учебната 2021/2022г.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

В доклада на ЕГ¹ (стр. 21) и в решението на ПКПНМИ² (стр.4) за шестгодишния доакредитационен период (май 2014 – септември 2020) по критерий 2.1. в съответствие със Стандарт 2 от ESG „Разработване и одобряване на програмите” в констатациите си ПКПНМИ отбелязва: „Има основания да се премине към стандартизиране на квалификационните характеристики, в които по-ясно да бъдат формулирани образователните цели на специалността, придобиваните знания и умения, общотeorетичната подготовка, професионалните компетентности и др. (Правилник за учебната дейност на ПУ, чл. 27)”.

За изпълнение на Препоръка №1 в доклада на ректора и Приложенията към тази препоръка в следакредитационния 30-месечен период (април 2021 – септември 2023) през учебната 2021/2022год. в квалификационните характеристики на специалностите в БФ и във филиала Смолян, представени с посочените по-долу отделни линк към страницата на ПУ, както и в Приложение 3 от настоящата документация, в които се осъществява обучение в БФ, Филиал - Смолян и Филиал – Кърджали, са формулирани образователните цели на специалностите, знанията и уменията, които са необходими за успешната професионална дейност, общотeorетичната подготовка, професионалните компетентности и области на професионална реализация.

В резултат от направените промени в квалификационните характеристики в съответствие с чл.27 от Правилника за учебната дейност на ПУ, същите са приети и утвърдени на заседания на ФС на БФ в ПУ, посочени в доказателствата по-долу.

Доказателства за изпълнение на препоръката:

1. Доклад на ректора;
2. [Бакалавърски програми – Биологически Факултет \(uni-plovdiv.bg\)](http://uni-plovdiv.bg);
3. [Филиал – Смолян | Пловдивски Университет "Паисий Хилендарски" \(uni-plovdiv.bg\)](http://uni-plovdiv.bg);
4. Приложение 3: Квалификационна характеристика БУПР – Кърджали;
5. Протокол от ФС №234/20.03.2021;
6. Протокол от ФС №267/16.09.2021;
7. Протокол от ФС №6/17.09.2021.

Оценка за изпълнение на препоръката: Препоръката е изпълнена.

Препоръка №2: Да се увеличи относителният дял на студентите, завършващи със защита на дипломна работа, като начин за повишаване на качеството на образованието предвид практическата насоченост на по-голямата част от бакалавърските и магистърски програми в професионалното направление. Срок: постоянен

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

¹ Доклад на ЕГ за извършената проверка по процедура за ПА на ПН 4.3. „Биологически науки“ в ПУ „П. Хилендарски“;

² Решение на ПКПНМИ за резултатите от извършеното оценяване по процедура за ПА на ПН 4.3. „Биологически науки „в ПУ „П. Хилендарски“.

В доклада на ЕГ¹ (стр. 27) и в решението на ПКПНМИ² (стр.4 и стр. 5) за шестгодишния доакредитационен период (май 2014 – ноември 2020) по критерий 3.1. в съответствие със Стандарт 3 от ESG „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите” е отбелязано че: *„Относителният дял на студентите, дипломирани със защита на дипломни работи е твърде нисък – 6.7% от общия брой дипломирани магистри (838) и 10.1% от общия брой дипломирани бакалаври (987) и следва да се увеличи, като се има предвид практическата насоченост на по-голямата част от бакалавърските и магистърски програми в професионалното направление”*.

За изпълнение на тази Препоръка 2 в доклада на ректора и приложенията към препоръката в следакредитационния 30-месечен период (април 2021 – септември 2023) е разработен и приет на ФС на БФ „Регламент за участие на студенти и докторанти в научноизследователската дейност на биологическия факултет“, включващ и филиалите в Смолян и Кърджали в това ПН 4.3. за включването на по-голям брой студенти в научноизследователската работа на катедрите от БФ и филиалите и разработването на по-голям брой дипломни работи. С решение на ФС на БФ от 16.09.2021 г. (протокол от ФС №267/16.09.2021) е утвърден този „Регламент за участие на студенти и докторанти в научноизследователската дейност на БФ“, посочени по-долу със съответните линк от страницата на ПУ в доказателствата по тази Препоръка 2. Този регламент определя правилата за включване на студентите в научноизследователската работа на катедрите, техните права и задължения, както и научното ръководство на студентската научноизследователска работа.

Като резултат в следакредитационния период през дипломните сесии в 2021, 2022 и 2023 год. са защитени 29 дипломни работи в ОКС „бакалавър” и 14 дипломни работи в ОКС „магистър” за ПН 4.3. „Биологически науки“ (Приложение 4 и Приложение 5), което представлява **5,79% от общия брой дипломирани магистри (242) и 6,68% от общия брой дипломирани бакалаври (434)** в трите звена на ПУ по ПН 4.3. При сравняване с доакредитационния период - **6.7% от общия брой дипломирани магистри (838) и 10.1% от общия брой дипломирани бакалаври (987)** няма увеличение, а намаляване на относителния дял на студентите, завършващи със защита на дипломна работа.

Доказателства за изпълнение на препоръката:

1. Доклад на ректора;
2. bio.uni-plovdiv.bg/documents/2021/10/регламент-включване-на-студенти-и-док.pdf/;
3. bio.uni-plovdiv.bg/documents/2021/10/протокол-№-267-16-09-2021.pdf/;
4. Приложение 4: Брой дипломирани студенти и защитени дипломни работи в ПН4.3 2021-2023;
5. Приложение 5: Защитени дипломни работи в ПН 4.3 2021-2023.

Оценка за изпълнение на препоръката: Препоръката не се изпълнява.

Препоръка 3: Да се увеличи броят на публикациите на студенти (и докторанти) в реферирани и индексирани издания. Срок: постоянен

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

В доклада на ЕГ³ (стр.стр.29,31) за шестгодишния доакредитационен период (май 2014 – септември 2020) по критерий 4.1. в съответствие със Стандарт 4 от ESG „Прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите” е посочено: „През отчетния период са регистрирани общо 109 участия на студенти от ПН 4.3. „Биологически науки“ в научни форуми, от които 14 участия в международни форуми, 21 участия в национални форуми и 74

¹ Цит. Доклад...

² Цит. Решение...

³ Цит. Доклад...

участия във вътрешноуниверситетски научни форуми...и са организирани 6 студентски конференции "Екологията – начин на мислене" и Втора национална конференция за млади учени "Биологически науки за по-добро бъдеще" – 2015 г., на които студентите и докторантите имат възможност да представят своите научни и научно-популярни разработки... в съавторство със студенти от ПН 4.3. от ПУ-БФ и Филиалите в Смолян и Кърджали са публикувани общо 92 статии, от които 19 са публикациите в списания с импакт фактор (IF) и/или импакт ранг (SJR). Относителният дял на студенти участвали в публикациите, спрямо общия брой на обучаемите през периода 2014-април 2020 г. в ПУ-БФ е 1.32%, а във филиалите на ПУ в Смолян и Кърджали съответно 3.75% и 2.13%., а като резултат от тези дейности в Решението на ПКПНМИ¹ (стр.стр.5,6) е отбелязано: „Необходимо е допълнително стимулирането на студентите и докторантите в посока на увеличаване на броя на публикациите с тяхно участие в реферирани и индексирани издания с добри наукометрични показатели.”

В доклада на ЕГ и в решението на ПКПНМИ не са посочени данни за публикации на докторантите през доакредитационния период.

За изпълнение на Препоръка №3 в доклада на ректора и Приложение 6 към тази препоръка в следакредитационния 30-месечен период (април 2021 – септември 2023) е разработен и приет посоченият по-горе „Регламент за участие на студенти и докторанти в научноизследователската дейност на биологическия факултет“, в който една от набелязаните цели е увеличаване на броя на публикациите на студентите (и докторантите) в реферирани и индексирани издания.

В резултат, при съпоставяне на данните от доклада на ректора и Приложение 6 към него за следакредитационния период с данните в доклада на ЕГ за доакредитационния период може да се направи заключението, че от **19 публикации в списания с импакт фактор (IF) и/или импакт ранг (SJR) техният брой се е увеличил на 81 публикации в списания с импакт фактор (IF) и/или импакт ранг (SJR)**, от тях 14 - са на студенти и 67 – на докторанти.

В доклада на ректора е посочено, че в изпълнение на тази препоръка 3:

- ✓ при студентите този брой се е увеличил почти два пъти – от 0.34% през доакредитационния на 0.63% през следакредитационния период,
 - ✓ при докторантите този брой се е увеличил почти 25% – от 130.99% (93/71) през доакредитационния на 155.81% (67/43) през следакредитационния период,
- които данни са несъотнесими с данните в доклада на ЕГ и в решението на ПКПНМИ за доакредитационния период по тази Препоръка №3.**

Доказателства за изпълнение на препоръката:

1. Доклад на ректора;

1. bio.uni-plovdiv.bg/documents/2021/10/регламент-включване-на-студенти-и-док.pdf/;

2. bio.uni-plovdiv.bg/documents/2021/10/протокол-№-267-16-09-2021.pdf/;

3. Приложение 6: Публикации на студенти и докторанти от ПН 4.3 в реферирани и индексирани издания за периода 2021–2023 г.

Оценка за изпълнение на препоръката: Препоръката се изпълнява.

Препоръка №4: Да се набележат мерки за увеличаване на мобилността на студенти и преподаватели по „Еразъм +“. Срок: учебната 2021/2022г.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

¹ Цит. Решение...

В доклада на ЕГ¹ по критерий 3.1. в съответствие със Стандарт 3 от ESG „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите”(стр.22) и по критерий 4.1. от Стандарт 4 от ESG „Прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите”(стр. 28) за шестгодишния доакредитационен период (май 2014 – септември 2020) са реализирани **12 изходящи мобилности на студенти (8 бр.) и докторанти (4бр.) от ПН 4.3. и 1 входяща мобилност**. А в резултатите от проверката по критерий 4.1. ЕГ препоръчва да „се предприемат мерки за повишаване на мобилността на студентите, особено на тези от специалностите с изследователска насоченост (напр. чрез практики по програмата за международен обмен „Еразъм+“). Като основна причина за неучастието в програмата за академичен обмен студентите изтъкват, че размерът на финансовата подкрепа, която получават, не покрива пълния обем от разходи за техния престой в съответната държава. През този доакредитационен период по критерий 5.1. в съответствие със Стандарт 5 от ESG „Преподавателски състав” „са реализирани **само 3 изходящи мобилности на преподаватели от ПН 4.3. по програма „Еразъм+“ и две входящи.**”

За изпълнение на тази Препоръка 4 в доклада на ректора и приложенията към препоръката в следакредитационния 30-месечен период (април 2021 – септември 2023) са реализирани следните дейности:

- ✓ Увеличен е броят на университетите и държавите, с които са договорирани отношения по програмата „Еразъм+“;
- ✓ Увеличен е броят на преподавателските мобилности чрез увеличаване броя на университетите и държавите, с които са договорирани отношения по програмата;
- ✓ Организиран са информационни срещи на представители на университетското бюро „Еразъм+“ и координатора на БФ със студенти и преподаватели (Приложение 10);
- ✓ Периодично отчитане на дейността на факултетния координатор, публикуване на актуална информация за програмата в специализирания сайт на БФ, където се поддържа страница „Еразъм+“, на която се публикува актуална информация за програмата;
- ✓ Ежегодно отчитане на дейността на факултетния координатор пред Общото събрание и Факултетния съвет на БФ (Приложение 9).

Като се вземе предвид действието на пандемичната ситуация заради Ковид 19, което е ограничило възможностите за осъществяване на мобилности по програмата „Еразъм+“ са реализирани следните мобилности на студенти и преподаватели:

- **3 изходящи и 2 входящи мобилности на студенти** (Приложения 7 и 8), като относителният дял на изходящите студентски мобилности спрямо броя на действащите студенти се е запазил – 0.14%;
- **11 изходящи и 1 входяща мобилност на преподаватели** (Приложения 7 и 8) **при 3 входящи и 2 изходящи мобилности през доакредитационния период.**

Доказателства за изпълнение на препоръката:

1. Доклад на ректора; Приложение 10. Mollov_et_al_2023_PROFESIA_EKOLOG
2. Приложение 7. Мобилности по Еразъм;
3. Приложение 8. ЕРАЗЪМ - Mobility agreements;
4. Приложение 9. Erasmus certificat;
5. Приложение 10. Mollov_et_al_2023_PROFESIA_EKOLOG

Оценка за изпълнение на препоръката: Препоръката е изпълнена.

¹ Цит. Доклад

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПК ЗА САНК:

Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ е изпълнил Препоръки №1 и №4, изпълнява Препоръка №3 и не изпълнява Препоръка №2, формулирани в решението на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика на НАОА (Протокол №9/29.03.2021г.) при програмната акредитация на професионално направление 4.3. „Биологически науки“ за ОКС „бакалавър“ и „магистър“, на основание обща оценка 9,49 (девет цяло и четиридесет и девет стотни)..

ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ НА АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ:

1. Утвърждава доклада на ПК за САНК относно следакредитационно наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките, формулирани в решението на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика на НАОА (Протокол №9/29.03.2021г.) при програмната акредитация на професионално направление 4.3. „Биологически науки“, за ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ на основание обща оценка 9,49 (девет цяло и четиридесет и девет стотни).

2. Акредитационният съвет констатира, че Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ е изпълнил препоръки №1 и №4, изпълнява Препоръка №3 и не изпълнява препоръка №2, формулирани в решението на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика на НАОА (Протокол №9/29.03.2021г.) при програмната акредитация на ПН 4.3. „Биологически науки“, за ОКС „бакалавър“ и „магистър“ на основание обща оценка 9,49 (девет цяло и четиридесет и девет стотни).

3. Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ да изпълни препоръка №2 до следващата програмна акредитация:

Препоръка №2: Да се увеличи относителният дял на студентите, завършващи със защита на дипломна работа, като начин за повишаване на качеството на образованието предвид практическата насоченост на по-голямата част от бакалавърските и магистърски програми в професионалното направление.

X

Председател на ПК за САНК:

(Проф. д-р Илия Гюдженев)

**Съгласувано със зам.-председателя
на НАОА по САНК:
(проф. д. н. к. Мария Шнитер)**